

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1990 r.

w sprawie trybu legitymowania i zatrzymywania osób, dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach, dworcach oraz środkach transportu przez funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa.

Na podstawie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. Funkcjonariusze Urzędu Ochrony Państwa, zwani dalej „funkcjonariuszami”, podczas wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych podejmowanych w celu rozpoznania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, których ściganie należy do zadań Urzędu Ochrony Państwa, mają prawo:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
- 2) zatrzymywania osób w trybie i w wypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
- 3) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w portach, dworcach oraz środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary.

§ 2. 1. Przystępując do legitymowania funkcjonariusz okazuje legitymację służbową lub znak identyfikacyjny w taki sposób, aby istniała możliwość odczytania numeru i nazwy organu, który je wydał.

2. Na żądanie legitymowanego funkcjonariusz umożliwia odnotowanie danych, o których mowa w ust. 1.

3. Tożsamość legitymowanego ustala się na podstawie:

- 1) dowodu osobistego,
- 2) tymczasowego dowodu osobistego,
- 3) tymczasowego zaświadczenia tożsamości,
- 4) dowodu tożsamości cudzoziemca,
- 5) paszportu.

4. Tożsamość legitymowanego można ustalić również na podstawie:

- 1) innych nie budzących wątpliwości dokumentów,
- 2) oświadczeń osób, których tożsamość można ustalić w sposób określony w ust. 3.

5. Funkcjonariusz odnotowuje dane osoby legitymowanej oraz czas i miejsce, w którym dokonano legitymowania.

§ 3. 1. Przystępując do zatrzymania funkcjonariusz jest obowiązany:

- 1) sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada broń lub inne niebezpieczne przedmioty, które mogą służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, i odebrać je, a także odebrać inne przedmioty mogące stanowić dowody rzeczowe lub podlegające przepadkowi,
- 2) poinformować osobę, wobec której podjęto czynności służbowe, o zatrzymaniu i jego przyczynie oraz uprzedzić o obowiązku zastosowania się do wydanych poleceń,
- 3) doprowadzić osobę zatrzymaną do jednostki Urzędu Ochrony Państwa lub Policji.

2. Funkcjonariusz Urzędu Ochrony Państwa ma obowiązek udzielenia pierwszej pomocy, w granicach dostępnych środków, osobie zatrzymanej, która ma widoczne obrażenia ciała lub straciła przytomność.

3. Osobie zatrzymanej należy zapewnić pomoc lekarską zawsze, gdy będzie potrzebna, a w szczególności w przypadkach:

- 1) wymienionych w ust. 2,
- 2) żądania przez osobę zatrzymaną niezwłocznego zbadania przez lekarza,
- 3) oświadczenia osoby zatrzymanej, że cierpi ona na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby życiu lub zdrowiu,
- 4) gdy według posiadanych przez Policję lub Urząd Ochrony Państwa informacji osoba zatrzymana jest chora zakaźnie.

§ 4. Czas zatrzymania liczy się od chwili faktycznego pozbawienia człowieka wolności, choćby poinformowanie o zatrzymaniu nastąpiło później.

§ 5. Każdy przypadek zatrzymania dokumentuje się w ewidencji osób zatrzymanych, prowadzonej w jednostce Urzędu Ochrony Państwa lub Policji.

§ 6. 1. Przed przystąpieniem do kontroli osobistej funkcjonariusz okazuje legitymację służbową w sposób określony w § 2 ust. 1 i 2.

2. Kontroli osobistej powinno się dokonywać w miarę możliwości za pośrednictwem osób tej samej płci w pomieszczeniu niedostępnym, na czas kontroli, dla osób postronnych.

§ 7. Funkcjonariusze przeglądają zawartość bagaży w obecności ich posiadaczy, a sprawdzenie ładunków, o których mowa w § 1 pkt 3, odbywa się w obecności przedstawiciela przewoźnika.

§ 8. Funkcjonariusze nie korzystają z uprawnień określonych w § 1 pkt 2 i 3, § 6 i 7 w stosunku do:

- 1) członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych osób zrów-

nanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, jeżeli nie są obywatelami polskimi,

- 2) innych osób korzystających z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych albo powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

§ 9. 1. Funkcjonariusz, który wykonał czynności określone w § 1 pkt 3, sporządza raport, który przekazuje przełożonemu.

2. Raport powinien zawierać:

- 1) oznaczenie czynności, jej czas i miejsce oraz osób w niej uczestniczących,
- 2) opis przebiegu czynności oraz oświadczenia i wnioski jej uczestników,
- 3) treść poleceń wydanych w toku czynności,
- 4) w miarę potrzeby opis innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności.

§ 10. 1. Funkcjonariusz, który w toku czynności wymienionych w § 1 pkt 3 ujawnił przedmioty mogące służyć popełnieniu lub pochodzące z czynu zabronionego pod groźbą kary, jest obowiązany przedmioty te zatrzymać i o zatrzymaniu sporządzić protokół w dwóch egzemplarzach.

2. Protokół powinien zawierać:

- 1) dane osobowe funkcjonariusza oraz nazwę jednostki organizacyjnej Urzędu Ochrony Państwa, w której pełni służbę,
- 2) określenie rodzaju czynności, w której wyniku nastąpiło zatrzymanie przedmiotów,
- 3) dane, odpowiednio, osoby, którą poddano kontroli osobistej, posiadacza bagażu albo przedstawiciela przewoźnika i właściciela ładunku,
- 4) szczegółowy opis przedmiotów, o których mowa w ust. 1, ujawnionych w toku czynności,
- 5) sposób zabezpieczenia przedmiotów,
- 6) podpisy funkcjonariusza oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

3. Zatrzymane przedmioty wraz z oryginałem protokołu funkcjonariusz przekazuje niezwłocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej Urzędu Ochrony Państwa, w której pełni służbę. Drugi egzemplarz protokołu otrzymuje jako pokwitowanie osoba, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

4. Do dalszego toku postępowania w związku z ujawnieniem przedmiotów określonych w ust. 1 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.

§ 11. W razie gdy przedmioty ujawnione w wyniku czynności, o których mowa w § 1 pkt 3, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, funkcjonariusz jest obowiązany podjąć działania zmierzające do usunięcia niebezpieczeństwa.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *T. Mazowiecki*